

อันดับความสามารถในการแข่งขันของ ประเทศไทยกับประเทศอื่นๆ

นาวาเอกหญิง ยุวดี เปรมวิชัย

เรียบเรียงจาก บทวิเคราะห์ เรื่อง "ขีดความสามารถในการแข่งขันด้าน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย" ของ NSTDA

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Science and Technology Development Agency , NSTDA) โดยฝ่ายวิจัยนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและนวัตกรรมได้จัดทำบทวิเคราะห์เรื่อง "ขีดความสามารถในการแข่งขันด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย" โดยสรุปคือมีการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศต่าง ๆ โดย International Institute for Management Development (IMD) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่ไม่แสวงหากำไร มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ได้รับความเชื่อถือจากผู้บริหารทั่วโลก เปิดการสอนหลักสูตรด้านการจัดการสำหรับผู้บริหารระดับสูง และจัดอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ให้กับผู้บริหารกว่า ๓,๖๐๐ คน จาก ๙๑ ประเทศทั่วโลก ในแต่ละปี IMD ได้จัดทำ The World Competitiveness Yearbook (WCY) ซึ่งเป็นการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ ปรากฏว่า ประเทศไทยมีอันดับด้านต่างๆลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมา จนกระทั่งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีถูกจัดอันดับเป็นอันดับสุดท้ายในรายงานของปี ค.ศ.๒๐๐๐ จึงขอนำเสนอตารางต่างๆ ของการจัดอันดับดังนี้

๑. ภาพรวมของการจัดอันดับ

ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง ๔๗ ประเทศ มีประเทศกำลังพัฒนา ๑๘ ประเทศ

ตารางที่ ๑ อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยโดยรวมตั้งแต่ปี ๑๙๙๗ - ๒๐๐๐

ปัจจัย	ปี ๑๙๙๗	ปี ๑๙๙๘	ปี ๑๙๙๙	ปี ๒๐๐๐
อันดับรวม	๒๙	๓๙	๓๔	๓๓
๑. เศรษฐกิจภายใน	๑๒	๑๖	๔๐	๓๘
๒. ความเป็นสากล	๒๕	๓๗	๓๔	๒๑
๓. รัฐบาล	๑๘	๒๒	๑๗	๒๓
๔. การเงิน	๒๙	๔๔	๔๐	๓๘
๕. โครงสร้างพื้นฐาน	๔๒	๔๑	๔๓	๔๓
๖. การจัดการ	๓๑	๔๑	๔๑	๓๙
๗. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๓๒	๔๓	๔๖	๔๗
๘. ทรัพยากรมนุษย์	๓๗	๓๕	๓๓	๓๐

ที่มา : IMD, The World Competitiveness Yearbook. 1997-2000.

ในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมาอันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยโดยรวม ได้ปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย แต่ยังคงมากกว่าอันดับที่ ๓๐ มาตลอด

๑. การจัดอันดับด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ถึงแม้อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยโดยรวมในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา จะดีขึ้นบ้างแต่หากพิจารณาถึงปัจจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแล้วจะเห็นว่า เป็นปัจจัยที่ได้รับการจัดอันดับลดลงมาโดยตลอด และตกต่ำจนถึงอันดับสุดท้ายที่ ๔๗ ในปี ๒๐๐๐ นี้

ตารางที่ ๒ อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในเอเชีย
ตั้งแต่ปี ๑๙๙๘ - ๒๐๐๐

ประเทศ	ไทย	ฮ่องกง	ญี่ปุ่น	ไต้หวัน	มาเลเซีย	จีน
ปัจจัยหลัก/ปี	๙๘ ๙๙ ๐๐	๙๘ ๙๙ ๐๐	๙๘ ๙๙ ๐๐	๙๘ ๙๙ ๐๐	๙๘ ๙๙ ๐๐	๙๙ ๙๙ ๐๐
อันดับรวม	๓๙ ๓๔ ๓๓	๓ ๗ ๑๔	๑๘ ๑๖ ๑๗	๑๖ ๑๘ ๒๒	๒๐ ๒๗ ๒๕	๒๔ ๒๙ ๓๑
๑. เศรษฐกิจภายใน	๑๖ ๔๐ ๓๘	๑๗ ๓๖ ๓๒	๑๕ ๒๙ ๖	๘ ๒๐ ๒๑	๔ ๔๑ ๒๖	๕ ๖ ๑๗
๒. ความเป็นสากล	๓๗ ๓๔ ๒๑	๑๘ ๓๖ ๓๒	๓๔ ๒๑ ๒๗	๓๒ ๒๗ ๓๔	๒๔ ๒๙ ๑๗	๑๙ ๑๘ ๓๕
๓. รัฐบาล	๒๒ ๑๗ ๒๓	๓ ๕ ๙	๒๗ ๒๓ ๒๒	๑๔ ๑๑ ๑๔	๓ ๓ ๘	๔ ๑๖ ๑๖
๔. การเงิน	๔๔ ๔๐ ๓๘	๒ ๒ ๒	๒๓ ๓๕ ๒๒	๑๙ ๒๓ ๒๖	๒๘ ๓๐ ๒๙	๔๓ ๒๖ ๔๑
๕. โครงสร้างพื้นฐาน	๔๐ ๔๓ ๔๓	๙ ๗ ๙	๒๑ ๒๐ ๒๑	๒๕ ๒๑ ๒๒	๒๔ ๒๔ ๒๖	๔๐ ๔๒ ๔๒
๖. การจัดการ	๔๑ ๔๑ ๓๙	๓ ๕ ๒๑	๒๔ ๒๖ ๒๔	๗ ๙ ๑๘	๒๑ ๒๕ ๒๖	๒๙ ๓๖ ๓๘
๗. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๔๒ ๔๖ ๔๗	๒๕ ๒๒ ๒๗	๒ ๒ ๒	๗ ๑๐ ๑๒	๒๔ ๓๒ ๓๑	๑๓ ๕ ๒๘
๘. ทรัพยากรมนุษย์	๓๕ ๓๓ ๓๐	๑๓ ๑๔ ๑๓	๑๑ ๑๓ ๒๐	๑๘ ๑๕ ๑๙	๓๔ ๓๖ ๓๖	๒๔ ๒๗ ๒๙

ที่มา: IMD , The World Competitiveness Yearbook, 1998 – 2000

บทวิเคราะห์ได้วิเคราะห์ปัจจัยที่วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทยถูกจัดอันดับไว้ท้ายสุดใน ๔๗ ประเทศ ในปัจจัยหลัก ๕ ปัจจัย คือ

๑. ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนา
๒. บุคลากรด้านเทคโนโลยีและพัฒนา
๓. การจัดการด้านเทคโนโลยี
๔. สิ่งแวดล้อมทางวิทยาศาสตร์
๕. ทรัพยากรสินทางปัญญา

ตารางที่ ๓ อันดับด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทยตั้งแต่ปี ๑๙๙๗ - ๒๐๐๐ เมื่อจำแนกตามปัจจัยหลัก

ดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑๙๙๗	๑๙๙๘	๑๙๙๙	๒๐๐๐
อันดับโดยรวม	๓๒	๔๓	๔๖	๔๗
ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนา	๔๕	๔๔	๔๖	๔๕
บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D Personnel)	๔๖	๔๕	๔๗	๔๖
การจัดการด้านเทคโนโลยี (Technology Management)	๒๙	๔๕	๔๑	๔๓
สิ่งแวดล้อมทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Environment / Scientific Research)	๔๑	๒๘	๓๙	๓๕
ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property / Patents)	๑๑	๑๓	๓๒	๔๔

ที่มา : “ขีดความสามารถในการแข่งขันด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย ตอนที่ ๑” สวทช.

ครั้งหน้าจะนำเสนอสาเหตุของการตกอันดับด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย